

fru Hansen kan anlægge sag, selv om hun ikke aktivt tager del i det, fordi hun måske slet ikke er klar over, at hun var en del af dem, som havde mulighed for at anlægge sagen fra starten?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Det var da fantastisk.

Forudsætningen for, at man overhovedet kan tale om et gruppessøgsmål, tilmeldingsmodel eller frameldingsmodel, er, at gruppen kan identificeres og findes og underrettes. Men vedrørende frameldingsmodellen kunne man da godt forestille sig en situation, hvor nogle af de mange tusinde mennesker, der måske bliver omfattet af det her, ikke har lyst til at være omfattet, f.eks. ikke har nogen interesse i at konflikte med sagsøgte og af den grund ønsker at stå udenfor. Det skal der vel have mulighed for.

Det andet, der kunne gøre sig gældende, er, at man som en af dem, der er omfattet, et af gruppens medlemmer, mener, at man selv vil være i stand til at føre en bedre retssag, at man selv vil have lov til at procedere sin sag og dermed ikke ønsker at indgå i gruppessøgsmålet. Den mulighed skal der vel også være. Det er jo præcis derfor, man har lavet det på den her måde, og det er præcis derfor, det her forslag nu åbner for en helt ny mulighed, nemlig gruppessøgsmål.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det fru Elisabeth Geday som ordfører.

Elisabeth Geday (RV):

Det største forbrugerpolitiske problem, vi har i dag, er efter min mening, at forbrugerlovgivningen ikke bliver overholdt, og at overtrædelser af forbrugerlovgivningen kun i behersket omfang fører til anmeldelser og i endnu mere sjældne tilfælde fører til dom, og når det endelig sker, er bøderne så små, at rigtig mange virksomheder ser en langt bedre forretning i at fortsætte med at overtræde lovgivningen.

Det seneste eksempel blev præsenteret i Ekstra Bladet her forleden. Bladet havde forsøgt at få pengene tilbage for en defekt mobiltelefon, sådan som forbrugeren har ret til efter købeloven. Men i 88 ud af de 98 telebutikker, som bladet opsøgte, nægtede butikken at efterkomme kundens krav.

Erhvervsorganisationer og butikskæder lover, hver eneste gang de her sager opstår, bod og bedring, men sagen er jo, at når man besøger bu-

tikken et år efter, jamen så er problemet der stadig væk. Det så vi sidste gang, da det handlede om elektronikbutikkernes ulovlige salg af tilkøbsforsikringer til børn under 18 år. Noget tyder altså på, at lovgivningen kun bliver overholdt af virksomhederne, hvis det ikke kan betale sig at bryde den.

Det er derfor, Det Radikale Venstre byder det her lovforslag om gruppessøgsmål velkommen. Det har jo været temmelig længe undervejs, og jeg har da på fornemmelsen, at det ikke har stået øverst på den borgerlige regerings ønskeliste, da man lavede sit regeringsgrundlag, men jeg er da glad for, at der nu langt om længe bliver taget fat på det her problem med forbrugers retsstilling i forhold til den enkelte virksomhed.

Forslaget betyder jo, at flere forbrugere kan lade sig repræsentere i et søgsmål af en grupprepræsentant, f.eks. Forbrugerombudsmanden, FDB eller Forbrugerrådet. På den måde behøver den enkelte forbruger ikke at bruge tid eller penge på at føre en sag ved retten eller ved et klagenævn, fordi sagen kan ligne hundred- eller tusindvis af andre forbrugeres. Bl.a. fra Sverige ved vi, at bare udsigten til at blive trukket i retten i et gruppessøgsmål får flere virksomheder til at indgå forlig med krænkede forbrugere, og det vil ikke mindst styrke den enkelte forbruger i forhold til loven.

Jeg mener, der er stærkt brug for loven, fordi forbrugere stadig oftere står med ensartede krav over for en virksomhed. Kravene er måske hver især for små til, at det kan betale sig for den enkelte at indbringe dem for retten eller klagenævnenene, men tilsammen udgør de et betydeligt beløb for den virksomhed, som uretmæssigt er kommet til pengene.

Kl. 11.55

Det betyder jo eksempelvis, at forbrugere, der har betalt måske 200-500 kr. for meget i gebyr på en regning, vil kunne slå sig sammen om et gruppessøgsmål mod det relevante firma og på den måde ikke alene få deres ret, men forhåbentlig også få firmaet til fremover at overholde loven, eller det betyder, at forbrugere, som oplever de samme fejl eller mangler på den samme slags masseproducerede varer eller serviceydelser, kan slå sig sammen om at få en erstatning fra producenten. Det kan f.eks. være, hvis en rejsearrangør ikke har leveret det hotel eller den forplejning, som rejseselskabet har lovet kunderne.

Regeringen har forsøgt at balancere mellem behovet for at styrke forbrugernes retsstilling og virksomhedernes/erhvervsorganisationernes